

De nieuwe verlichting biedt honk- en softbalvereniging
HSC Blue Lions veel voordelen

Led betaalt zich uit voor gemeente Tilburg én sportclubs: ‘Dit is een win-winsituatie’

De vervanging van de conventionele verlichting door ledverlichting was in een mum van tijd gebeurd. De sleutel tot succes van de operatie lag dan ook in de voorbereiding. Onlangs werd de laatste hand gelegd aan het installeren van de ledverlichting bij achttien Tilburgse sportaccommodaties. Daan van der Kooij (adviseur en projectleider) en Geert-Jan Braam (verenigingsondersteuner) van Sportbedrijf Tilburg geven een inkijkje in het proces.

Auteur: Ralf Pijnenburg

Er vinden nog wat nametingen plaats, maar nu alle ledarmaturen in de masten hangen, kunnen de voordelen zich gaan uitbetalen. De installatie van de ledverlichting bij sportaccommodaties, die drie maanden in beslag heeft genomen, stond bij veel verenigingen al langer op het verlanglijstje. Dat zit 'm vooral in het kostenplaatje. Zo zorgt de energiezuinige ledverlichting ervoor dat in totaal 235.000 kWh per jaar wordt bespaard, waardoor de energierekening een stuk lager uitvalt. Daarnaast is de nieuwe ledverlichting minder storings- en onderhoudsgevoelig en makkelijker in gebruik. Zo kunnen de lampen sneller aan en uit worden gezet met een hogere lichtopbrengst. Dit biedt weer mogelijkheden in het gebruik en beheer van de verlichting, wat resulteert in verdere energiebesparing.

Duurzame ambities

De ledoperatie past bij de ambitie van de gemeente Tilburg om in 2045 klimaatneutraal te zijn. Verduurzaming van de gemeentelijke sportaccommodaties levert daar een belangrijke bijdrage aan. Daarom is men in 2023 samen met sportverenigingen begonnen met het project om de verlichting van de sportvelden te vervangen door ledverlichting. 'In die periode hadden we te maken met een flinke stijging van de energieprijzen,' roept Braam in herinnering. 'Dit betekende voor veel verenigingen een enorme kostenpost. Vandaar dat er vanuit de politiek de noodzaak ontstond om actie te ondernemen. Er werd besloten om alle verlichting in één keer te vervangen in plaats van te wachten tot een natuurlijk vervangingsmoment. Inmiddels hebben we een mooie win-winsituatie kunnen bereiken. Waar de clubs besparen op energie, levert de gemeente een

LEDVERLICHTING

bijdrage aan het behalen van haar klimaatdoelen.'

Eigendomssituatie helder

Alle sportaccommodaties zijn in handen van de gemeente Tilburg. Zij is dus ook verantwoordelijk voor het beheer van onder meer de verlichting. Het financieel voordeel komt dus voor het grootste deel bij de verenigingen te liggen. 'Zij betalen immers voor het energieverbruik van de verlichting,' aldus Van der Kooij, 'terwijl wij hebben gezorgd voor de vervangingsopgave. Omdat in het voortraject de eigendomssituatie volstrekt helder was, konden wij zeer snel schakelen. Tien jaar geleden was het nog zo dat elk sportpark een aparte eigendomssituatie had. Omdat dit is rechtgetrokken, konden we

Geert-Jan Braam heeft alle verenigingen bezocht en meegenomen in het duurzaamheidsverhaal van de gemeente

deze lichttransformatie ook makkelijker maken. Daarbij is het voor ons bovendien ideaal dat we samen hebben kunnen optrekken met de afdeling Ruimtelijke Uitvoering van de Gemeente Tilburg.'

Regisseur voor het beheer

Ruimtelijke Uitvoering heeft zich als afdeling ontwikkeld als een regisseur voor het beheer van de openbare ruimte in de stad. Bij de uitvoering van dat beheer werken zij nauw samen met marktpartijen. Om die regie goed te kunnen voeren, kennen de medewerkers van Ruimtelijke Uitvoering de stand van zaken in de openbare ruimte en zijn zij professionals in het zorgen voor 'een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau tegen zo laag mogelijke kosten'. Dat wordt bereikt door samenwerking te zoeken met diverse interne en externe partners. Van der Kooij: 'Wij hebben als sportveldbeheerder niet zo heel veel kennis van het beheer van verlichting. Hoe anders is dit bij Ruimtelijke Uitvoering. Zij beheren zo'n 75.000 lamppunten in de openbare ruimte. Het beheren van de extra armaturen op de sportvelden is voor hen een eitje.' Alle nieuwe armaturen, die zijn geleverd door Signify, zijn uitgerust met zogenaamde pucks. Deze pucks geven zelf informatie aan het beheersysteem, legt Van der Kooij uit. 'Dit betekent dat storingen automatisch worden gemeld. Dit gebeurt doorgaans sneller dan dat een gebruiker dit doet. Alle lichtpunten worden door Ruimtelijke Uitvoering vervolgens uitgelezen. Het is voor ons heel fijn om dit neer te kunnen leggen bij een afdeling met zeer veel inhoudelijke kennis.'

Geen nieuwe aanbesteding

Het verlichtingsproject heeft de gemeente ondergebracht in het raamcontract voor openbare verlichting van Ruimtelijke Uitvoering. Hierdoor hoefde er geen nieuwe aanbesteding te worden opgestart. De gemeente stelde samen met hoofdaannemer Van den Heuvel het programma van eisen op. Uiteindelijk kwam het na een marktconsultatie uit bij VDL Mast Solutions, waarmee de gemeente al zo'n drie decennia samenwerkt op het gebied van verlichting. Door de kennis van dit bedrijf kon de gemeente in de voorfase de beheersituatie bij elke specifieke club goed in kaart brengen. Verder was het volgens Van der Kooij belangrijk om de sterkte en de stabiliteit van de masten voorafgaande aan de vervanging goed te testen. 'We wilden zeker weten dat alle masten de nieuwe armaturen goed konden dragen,' zegt hij. 'Daarnaast hebben we gecontroleerd of de masten niet aangetast waren door corrosie. De masten die het nieuwe licht niet konden dragen en niet voldeden aan de kwaliteitsnormen, hebben we vervangen.'

Maatwerk bij verenigingen

Braam heeft ook alle verenigingen bezocht en meegenomen in het duurzaamheidsverhaal van de gemeente. Volgens hem was er regelmatig maatwerk nodig om tot het gewenste resultaat te komen. 'Zo moet je bijvoorbeeld goed kijken of de lichthinder optimaal aansluit bij bestaande regelgeving. Dat verschilde per vereniging. De lichtnormen voor atletiek zijn bijvoorbeeld heel anders dan voor voetbal. We hebben samen met de verenigingen, waarmee we een zeer goede band hebben, een goede balans weten te vinden. Met als resultaat dat ze de komende tijd veel kosten zullen besparen en wij als gemeente onze CO₂-reductie kunnen bewerkstelligen. De goede communicatie tussen alle partijen en de gedegen voorbereiding vormden de sleutel tot succes van de vervangingsoperatie.'

Daan van der Kooij: 'Omdat in het voortraject de eigendomssituatie volstrekt helder was, konden wij zeer snel schakelen'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!